

7. Felsenstein, Daniel, Masha Vernik, and Yael Israeli. "Household insurance expenditure as an indicator of urban resilience." *International journal of disaster risk reduction* 31 (2018): 102-111.
8. Kahneman, Daniel, Jack L. Knetsch, and Richard H. Thaler. "Anomalies: The endowment effect, loss aversion, and status quo bias." *Journal of Economic perspectives* 5.1 (1991): 193-206.
9. O'zbekiston Respublikasi Markaziy Banki axboroti: <https://cbu.uz/upload/iblock/8a3/Nedvizhimost-4-kv-2021.pdf>
10. Sug'urta bozorini rivojlantirish agentligi hisoboti. - <https://imda.uz/uz/9-oylik-2022/>
11. Makhmudov, S. "IMPROVEMENT OF UNCONVENTIONAL METHODS OF FINANCING INVESTMENT ACTIVITIES." *International Finance and Accounting* 2020.5 (2020): 22.
12. Makhmudov, S. (2021). Логистик компанияларни молиялаштиришда хориж тажрибаси. *Iqtisodiyot Va Innovatsion Texnologiyalar*, (3), 13–20. Retrieved from https://inlibrary.uz/index.php/economics_and_innovative/article/view/11862

СОЛИҚ ТЎЛАШДАН ҚОЧИШНИНГ ЗАМОНАВИЙ ФИСКАЛ НАЗОРАТИ ИНСТРУМЕНТЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШ ЙЎЛЛАРИ

Ахмедов Феруз Баходирович -

Тошкент давлат иқтисодийот университети
мустақил тадқиқотчиси

https://doi.org/10.55439/ECED/vol23_iss6/a50

Аннотация. Мазкур мақолада республикамизда янги тараққиёт стратегиясида солиқ-бюджет тизими самарадорлигини таъминлаш ҳақида сўз боради. Солиқ маъмуриятчилиги жараёнига замонавий ахборот-коммуникация технологиялари ва илғор автоматлаштирилган таҳлил услубларини кенг жорий этиш солиқ тўловчиларга солиқ мажбуриятларини бажаришда ҳар томонлама қўмаклашиш ҳамда солиққа оид ҳуқуқбузарликлар профилактикасининг таъсирчан механизмларини ишлаб чиқиш ва солиқ хавфини таҳлил қилиш ва натижаларини баҳолаш бўйича таҳлика-таҳлил методикасидан фойдаланиш бўйича тадқиқот олиб борилган, таҳлика-таҳлилнинг хориж тажрибаси ўрганилган, мамлакатимизда уни қўллаш бўйича илмий-амалий хулоса ва таклифлар шакллантирилган.

Калит сўзлар: солиқ тушумлари, таҳлика-таҳлил, хавфлар, самарадорлик, рақамли платформа, усуллар ва воситалар, илғор ахборот-коммуникация технологиялари, таҳлил, оптималлаштириш, солиқ имтиёзлари, солиқ ставкаси.

СПОСОБЫ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ СОВРЕМЕННЫХ ИНСТРУМЕНТОВ ФИСКАЛЬНОГО КОНТРОЛЯ ДЛЯ УКЛОНЕНИЯ ОТ УПЛАТЫ НАЛОГОВ

Ахмедов Феруз Баходирович -

Независимый исследователь
Ташкентского государственного
экономического университета

Аннотация. В данной статье речь идет об обеспечении эффективности налогово-бюджетной системы в новой стратегии развития нашей республики. Широкое внедрение современных информационно-коммуникационных технологий и передовых автоматизированных методов анализа в процесс налогового администрирования, всестороннее содействие налогоплательщикам в исполнении их налоговых обязательств, разработка эффективных механизмов предупреждения налоговых правонарушений, исследования по использованию аналитических методов для анализируя налоговые риски и оценивая их результаты, изучен зарубежный опыт анализа рисков, сформированы научно-практические выводы и предложения по его применению в нашей стране.

Ключевые слова: налоговые поступления, анализ, риски, эффективность, цифровая платформа, методы и инструменты, передовые информационно-коммуникационные технологии, анализ, оптимизация, налоговые льготы, налоговая ставка.

WAYS TO USE MODERN FISCAL CONTROL INSTRUMENTS TO AVOID PAYING TAXES

Akhmedov Feruz Bakhodirovich -

Independent researcher of Tashkent
State University of Economics

Annotation. This article deals with ensuring the effectiveness of the fiscal system in the new development strategy of our republic. Widespread introduction of modern information and communication technologies and advanced automated methods of analysis in the process of tax administration, comprehensive assistance to taxpayers in the fulfillment of their tax obligations, development of effective mechanisms for preventing tax offenses, research on the use of analytical methods for analyzing tax risks and evaluating their results, studied foreign experience risk analysis, scientific and practical conclusions and proposals for its application in our country have been formed.

Key words: tax revenues, analysis, risks, efficiency, digital platform, methods and tools, advanced information and communication technologies, analysis, optimization, tax incentives, tax rate.

Кириш. Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.Мирзиёев молия-хўжалик фаолиятини текширишга нисбатан эълон қилинган мораторийнинг муддати тугагани, лекин бу яна эски усулда ёппасига текшир-текширларни бошлаб юбориш мумкин дегани эмаслиги, 2020 йилнинг биринчи чорагида, илғор тажрибалар асосида, барча даражадаги назорат қилувчи идораларда янги замонавий тизим жорий этилиши шартлигини қайд этди [3]. Бугунги кунда солиқ текшируви янги инструментларидан фойдаланиш институти назарий асослари мазмунини маъмурий ҳуқуқ, молия ҳуқуқи ва солиқ ҳуқуқи манбалари асосида бойитади. Бундан ташқари Ўзбекистон Республикасида солиқ маъмуриятчилиги замонавий усул ва шакллари жорий этишда халқаро ташкилотлар томонидан ишлаб чиқилган тавсиялар муҳим аҳамият касб этади. Бу борада Иқтисодий ҳамкорлик ва тараққиёт ташкилоти томонидан илғари сурилаётган янги лойиҳаларнинг ишлаб чиқилиши мазкур мавзунинг долзарблигини билдиради.

Мавзуга оид адабиётлар шарҳи. Ж.Шумпетер хавфларнинг икки турга бўлинишини тақлиф қилади: ишлаб чиқаришда мумкин бўлган техник носозлик билан боғлиқ хавф ва тижорат муваффақиятининг етишмаслиги билан боғлиқ хавф [4].

А.К.Покровский кўриб чиқиш учун хавфнинг таркибий хусусиятларини тақлиф қилади: хавф, хавфга мойиллик, хавфга сезгирлик (заифлик), бошқа хавф-хатарлар билан ўзаро таъсир қилиш, хавф ҳақида мавжуд маълумотлар, хавф миқдори, хавф билан боғлиқ харажатлар (харажатлар), ўзига хослик хавфлар [5].

А.Аронов, В.Кашин ўз тадқиқотида эса солиқлар ва бошқа мажбурий тўловларнинг хориж ва Россия Федерациясида ундириш механизмини ўрганган ҳолда солиқ тўлашдан бош тортган солиқ тўловчилар билан ишлаш сиёсати, уларнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари, келгусида ҳар бир солиқ тўловчи ўз хоҳиши билан солиқ тўлаш мажбурияти бўйича амалий тавсияларни ишлаб чиқишган ҳамда ушбу тавсияларни солиқ ва бошқа мажбурий тўловларни ундириш соҳасида қўллаб, уни исботлашган ва бир қатор амалий чораларни амалга оширишган [6].

Лекин И.Жалонкинанинг фикрларидан бутунлай бошқача тақлиф билан Тошматов “Корхоналарни ривожлантиришда солиқларнинг роли тўғрисида”ги китобида солиқлар ва бошқа мажбурий тўловларни хўжалик юритувчи субъектлар фаолиятини рағбатлантириш ҳамда уларнинг дебитор ва кредитор қарзларини қисқартириш ва уларнинг фаоллигини ошириш орқали ундириш механизмларини такомиллаштириш бўйича илмий тавсиялар берган [7].

А.Смитнинг фикрига кўра, солиқларни тўлаш учун шахс ўша тўловни қаердан олишга

эга бўлиши керак. Даромадларга эга бўлсагина тўлаши ва барча даромадлар 3 манбадан пайдо бўлиши мумкин. Булар ер, капитал ва меҳнатдан, қолган барча даромад турлари иккиламчи ва охир-оқибат юқорида номи келтирилган 3 турдан шаклланади [9].

В.А.Андреева томонидан солиқ тўловчилар томонидан солиқ интизомига риоя қилинмаслик сабаблари тадқиқ қилинган, солиққа оид билимларни оширишга оид усуллар таҳлил қилиниб, солиқ тўловчиларга давлат ҳамкори сифатида хизматни такомиллаштириш усуллари тақлиф қилинган [10].

А.Л.Кузнецовнинг фикрига кўра, солиқ тўловчи давлатнинг ҳамкори, буни солиқ органлари ходимлари томонидан тушуниб етмасдан, ҳуқуқий муносабатлар иштирокчиларининг солиқ саводхонлиги ва маданиятини ошириб бўлмаслиги, Калачева томонидан солиққа оид ҳуқуқбузарликка қарши курашиш орқали аҳолининг солиқ маданиятини ошириш юзасидан тадқиқот олиб бориб, солиқ маданиятини оширишга тўсиқ бўлаётган омиллар ва асосий муаммолар тадқиқ этилган [11].

Тадқиқот методологияси. Таҳлил жараёнида маълумотларни статистик гуруҳлаш, қиёсий ва трендли таҳлил усуллари билан фойдаланилди. Мақолада иқтисодчи олимларнинг давлат молия тизимининг долзарб масалаларидан бири сифатида солиқ сиёсатини ишлаб чиқиш ва уни амалга оширишнинг стратегик ва тактик йўналишлари билан боғлиқ илмий тадқиқот усуллари кенг фойдаланилиб, таҳлил қилинган.

Таҳлил ва натижалар муҳокамаси. Ўзбекистон Республикасида давлатнинг молиялаштириш функциялари самарадорлигини ошириш солиқ сиёсатини халқаро стандартларга мослаштириш ва солиқ маъмуриятчилигини такомиллаштиришни тақозо этади. Зеро, солиқ маъмуриятчилигининг асосий вазифаси солиқ ва йиғимларнинг ўз вақтида бюджетга тўғри тўланишини таъминлаш ҳамда ушбу жараёнда солиқ тўловчилар билан тўғридан-тўғри муносабатга киришишни талаб этувчи институт – солиқ текширувлари алоҳида аҳамият касб этади. Жумладан, бугунги кунда камерал солиқ текширувлари йўналишида солиқ тўловчиларга кўрсатилаётган хизматлар ва уларнинг натижадорлиги муҳим аҳамият касб этади. Солиқ кодексининг 138-моддасига мувофиқ, 2022 йил 1 январдан бошлаб текширувдан олдинги таҳлиллар амалиётга жорий қилинди [1]. Бу эса текширувдан олдинги таҳлиллар тақдим этилган солиқ ҳисоботини ва солиқ тўловчининг фаолияти тўғрисидаги бошқа ахборотни солиқ органлари томонидан ахборот тизимларидан фойдаланган ҳолда, солиқ тўловчининг иштирокисиз ўтказилган автоматлаштирилган таҳлил ҳисобла-

нади. Текширувдан олдинги таҳлил солиқ органи раҳбарининг (раҳбар ўринбосарининг) бўй-руғисиз “Автокамерал” автоматлаштирилган ахборот тизими орқали тизимда жорий қилинган 350 тадан ортиқ мезон мантиқий шартлар ва алгоритмлар асосида ҳисоб-китоби амалга ошириб келинмоқда.

Ушбу автоматлаштирилган тизимнинг жорий қилиниши солиқ тўловчиларга бир қатор афзалликлар яратади. Жумладан:

солиқларнинг ўз вақтида ва тўлиқ ҳажмда ҳисобланиши ҳамда тўланишини таъминлашда кўмаклашади;

уларнинг фаолиятида юзага келган солиққа оид ҳуқуқбузарликларни мустақил равишда бартараф этиш имконини беради;

уларга нисбатан қўлланилиши мумкин бўлган молиявий жарималар, маъмурий ёки жиноий жавобгарлик чораларининг олди олинисини таъминлашга хизмат қилади;

уларнинг фаолиятига асоссиз аралашуш ва коррупция ҳолатларини чеклаш ҳамда маъмурий босимларни камайтиришга имконият беради.

Хусусан, жорий йилнинг январь-август ойларида камерал солиқ текширувларидан олдинги таҳлилларда ва текширув жараёнида аниқланган тафовутлар юзасидан 48,4 мингта субъект ихтиёрий равишда аниқлаштирилган солиқ ҳисоботларини тақдим этиб, бюджетга қўшимча 3 579,6 млрд. сўмлик солиқлар ва йиғимлар ҳисобланган бўлса, шунга кўра хато ва камчиликларни мустақил бартараф этган субъектларга нисбатан 715,0 млрд. сўмлик молиявий жарималарни қўллашнинг олди олинди.

Бундан ташқари Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг жорий йил 22 сентябрдаги 595-сонли қарори билан солиқ тўловчиларни ҚҚС тўловчиси сифатида махсус рўйхатдан ўтказишнинг инсон омили таъсири чекланган янги тартиби жорий этилди.

Бундан кўзланган асосий мақсад инсофли солиқ тўловчиларни қўллаб-қувватлаган ҳолда уларни хуфиёна иқтисодиёт билан шуғулланишни ўзига мақсад қилиб олган, қалбаки ва кўзбўямачилик учун тузилган битимларни амалга оширишни режалаштирган солиқ тўловчилар билан молиявий операцияларга киришишининг олдини олишга қаратилган.

Бунда солиқ тўловчилар ва уларнинг контрагентлари фақат ҚҚС тўловчи гувоҳномаси фаол бўлган ҳолатда ҚҚС суммасини ҳисобга олишга ҳақли бўлади.

Аризаларни кўриб чиқиш муддати 7 кун қилиб белгиланган, агар ариза ушбу муддатда кўриб чиқилмаса, гувоҳнома автоматик равишда берилади.

ҚҚС тўловчиларга берилган фаол ҳолатдаги гувоҳномалар ҳар куни автоматик равишда 18

та мезон (солиқ қарзи, раҳбар шахси, ҳисобот тақдим этиши, манзилда жойлашганлиги ва ҳ.к.) бўйича таҳлил қилиб борилади ва дастур томонидан солиқ тўловчи ҳеч бўлмаганда 1 та мезон бўйича солиқ хавфи юқори даражасига тушса, гувоҳноманинг амал қилиши автоматик равишда вақтинча тўхтатилади, шунингдек, солиқ тўловчи камчиликни бартараф этган тақдирда, дастурда гувоҳномани амал қилиши автоматик равишда тикланади.

Қайд этиш жоизки, ҚҚС тўловчиси гувоҳномасининг амал қилиши вақтинча тўхтатилган даврда солиқ тўловчи ва унинг контрагенти ҚҚС суммасини ҳисобга ололмайди.

Гувоҳноманинг амал қилишини вақтинча тўхтатиб туриш, асосан, қуйидаги ҳолларда амалга оширилади:

- солиқ қарзи мавжуд бўлганда, бунда икки ойдан ортиқ вақт давомида ҚҚС бўйича тўланмаган солиқ қарзи тушунилади;

- уч ойдан ортиқ вақт давомида молия-хўжалик фаолияти амалга оширилмаганда (мавсумий фаолиятга эга шахслар мустасно);

- солиқ хавфи юқори бўлган солиқ тўловчилар тоифасига тушганда.

Бунда солиқ тўловчи томонидан солиқ хавфи юқори бўлишига сабаб бўлган ҳолатлар ва камчиликлар бартараф этилгандан сўнг ҚҚС гувоҳнома берилиши ва фаоллаштирилиши мумкин бўлади.

ҚҚС тўловчиларини рўйхатдан ўтказиш дастурий маҳсулоти Вазирлар Маҳкамасининг 2021 йил 22 сентябрда қабул қилинган 595-сонли қарори асосида тадбиркорлик субъектларини инсон омилисиз солиқ хавфига қараб сегментлаш (паст, ўрта ва юқори) ва ҚҚС тўловчиси сифатида рўйхатдан ўтказишнинг янги тамойиллари 2021 йил 23 декабрдан электрон дастур орқали бажарилмоқда.

Солиқ тўловчиларнинг шахсий кабинетиде “Менинг ҳолатимни текшириш” интерактив хизмати ишга туширилиб, ҳар бир тадбиркорлик субъектига ўзининг солиқ хавфи даражасини текшириб бориш имконияти яратилди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2022 йил 28 июндаги ПФ-162-сонли фармонига асосан солиқ хавфининг юқори даражасига эга солиқ тўловчиларнинг ҚҚС бўйича махсус рўйхатдан ўтказилганлиги тўғрисида гувоҳномасининг амал қилиши бу ҳақида солиқ органлари томонидан беш иш куни олдин хабарнома юборилгандан сўнг ҳамда мазкур муддатда камчиликлар бартараф этилмаган тақдирда тўхтатиб туриш тартиби жорий этилди.

Субъектлар томонидан ҚҚС тўловчиси сифатида махсус рўйхатдан ўтиш учун ариза тақдим этиш ҳамда ушбу аризани солиқ органларида кўриб чиқиш тартиби:

Солиқ тўловчи ихтиёрий ёки мажбурий тартибда танлаган ҳолда ариза тақдим этиши мумкин. Мажбурий тартибда қандай ариза тақдим этади? Хусусан, Солиқ кодексининг 237 ҳамда 461-моддасига асосан ҚҚС тўлаш мажбурияти юзага келган корхоналар мажбурий тартибни танлаган ҳолда ариза тақдим этади. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2022 йил 28 июндаги ПФ-162-сонли фармони билан 2022 йил 1 июлдан мажбурий равишда ҚҚС тўловчиси сифатида эътироф этиладиган тадбиркорлик субъектларига ҚҚС бўйича махсус рўйхатдан ўтказилганлиги тўғрисида гувоҳнома солиқ хавфи даражасига аниқлик киритилмасдан туриб, автоматик равишда бериш тартиби жорий этилди. Ушбу фармонга асосан мажбурий тартибда тақдим этилган аризаларга 1 дақиқа ичида автоматик тарзда ҚҚС гувоҳнома расмийлаштирилмоқда. ҚҚС гувоҳномаси берилгандан сўнг, дастур автоматлаштирилган таҳлил тизимида солиқ хавфи мезонлари бўйича текширади. Солиқ хавфининг юқори мезонлари аниқланса, 5 иш куни аниқланган камчилик сабаблари ва бартараф этиш йўллари кўрсатилган ҳолда хабарнома юборилади. Ушбу жараёнлар инсон омили чекланган ҳолда тўлиқ автоматлаштирилган тизим орқали амалга оширилади.

Ихтиёрий тартибда эса ҚҚС тўлашга ихтиёрий равишда ўтмоқчи бўлган корхоналар томонидан ихтиёрий тартиб танланган ҳолда ариза тақдим этилади, бунда корхона кейинги ойнинг биринчи санасидан ҚҚС тўлашга ўтиши мумкин.

1. Ариза тақдим этилган заҳоти автоматлаштирилган тизим 13 та юқори хавф мезони бўйича корхона фаолиятини таҳлил қилади ҳамда улардан ҳеч бўлмаганда биттаси аниқланганда ҳам ариза рад этилади, аниқланган камчилик ҳамда уни бартараф этиш йўллари кўрсатилган хабарнома ва аризани рад этиш қарорини шахсий кабинетга юборади.

2. Тизим томонидан камчилик аниқланмаганда, дастур томонидан субъект жойлашган ДСИнинг биринчи ўринбосари “ЭДО” дастурига аризачининг рўйхатдан ўтган манзилда ҳақиқатда мавжудлигини ўрганиш ҳамда белгиланган тартибда далолатнома расмийлаштириш бўйича 3 кун муддат билан топшириқ юборади.

3. Бир вақтнинг ўзида ДСБ масъул ходими 7 иш кунида корхонада товарлар номутаносиблик ҳолатлари мавжудлиги, солиқ ҳисоботларининг тўғри тақдим этилганлигини ўрганади ҳамда белгиланган тартибда далолатнома расмийлаштиради.

4. Ўрганишлар натижасида субъектда солиқ хавфининг юқори даражаси аниқланмаганда махсус рўйхатдан ўтказиш тўғрисида, камчилик аниқланганда аризани рад этиш тўғрисида қарор ва хабарнома шакллантирилади ҳамда

шахсий кабинетга юборилади. Ушбу жараёнлар инсон омили чекланган ҳолда тўлиқ автоматлаштирилган тизим орқали амалга оширилади.

Қўшилган қиймат солиғини қоплаш тартиби эса қўшилган қиймат солиғи салбий фарқ суммасини қоплаш Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2020 йил 14 августдаги 489-сонли қарори билан тасдиқланган “Қўшилган қиймат солиғи суммаси ўрнини қоплаш тартиби тўғрисида”ги низом талабларига мувофиқ амалга оширилади.

Низомга асосан ҚҚСнинг салбий фарқ суммасини қоплаш тўғрисидаги аризалар умумий ва тезлаштирилган тартибда кўриб чиқилади. Солиқ суммаси солиқ тўловчига солиқ органининг солиқ суммаси ўрнини қоплаш тўғрисидаги қарори асосида солиқ суммасини қоплаш (қайтариш) тўғрисидаги ариза тушган санадан эътиборан олтмиш кундан, Солиқ суммасини қоплашнинг тезлаштирилган тартибда эса етти кундан кечиктирмай қайтарилиши лозим.

Қопланиши назарда тутилган солиқ суммасининг асосланганлиги юзасидан солиқ органи камерал солиқ текширувини ўтказиши. Камерал солиқ текшируви солиқ органининг текширув ўтказиш тўғрисидаги буйруғисиз амалга оширилади. Камерал солиқ текшируви солиқ тўловчи томонидан ариза тақдим этилган кундан кейинги кундан бошланади ва эллик кунгача бўлган муддатда яқунланиши лозим.

Солиқ суммасини қоплашнинг тезлаштирилган тартиби қуйидагиларга татбиқ этилади:

- белгиланган тартибда йирик солиқ тўловчилар тоифасига киритилган юридик шахсларга;

- солиқни қоплашга доир ариза билан бирга амалдаги банк кафолатини тақдим этган ёки солиқ органлари билан гаров шартномасини белгиланган тартибда расмийлаштирган солиқ тўловчиларга;

- экспорт ва унга тенглаштирилган операцияларни амалга оширадиган шахсларга;

- хорижий давлатларнинг Ўзбекистон Республикасида аккредитациядан ўтган дипломатик ваколатхоналари, консуллик муассасалари ва уларга тенглаштирилган ташкилотлари;

- маҳсулот тақсимотида оид битим иштирокчиларига, агар бундай битимда ноль даража ставка қўлланилиши назарда тутилган бўлса;

- солиқ мониторинги иштирокчиларига қоплаш белгиланган.

Хулоса ва таклифлар:

1. Юридик шахслар билан жисмоний шахслар ўртасида предмети ишлар бажаришдан иборат бўлган, тузилган фуқаролик-хуқуқий тусдаги шартномаларга мувофиқ жисмоний шахсларга амалга оширилган тўловларга ишлатилган материаллар нархи ҳам қўшилган бўлса, ушбу ЖШНинг тадбиркорлик фаолияти давлат рўйха-

тидан ўтказилганлиги ва тегишли солиқлар ҳисобланишини текшириш.

2. Солиқ тўловчилар томонидан ҳаётни узоқ муддатли суғурталаш бўйича суғурта мукофотларини тўлаш учун даромаднинг Ўзбекистон Республикасида суғурта фаолиятини амалга оширишга лицензияси бўлган юридик шахсларга йўналтириладиган қисми, суғурта бадаллари ўсиб бормайдиган тартибда тўланганлиги ва бир йўла тўланадиган суғурта суммаси шартнома бўйича суғурта даври бошланиши санасидан 12 ойдан сўнг олинганлик шартлари бажарилганлиги, мазкур банднинг шартлари бузилганда ёхуд шартнома муддатидан олдин бекор қилинганда ва суғуртачи суғурта бадалини тўлиқ ёки қисман қайтарганда, қайтарилган суғурта бадали суғуртачи томонидан солиққа тортилганлигини текшириш.

3. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2018 йил 31 мартдаги 255-сонли қарори билан “Сувдан махсус фойдаланиш ёки сувни махсус истеъмол қилишга рухсатнома

бериш” бўйича давлат хизматлари кўрсатишнинг Маъмурий регламентига асосан ер ости сувларидан фойдаланиш учун рухсатнома олган ва ваколатли органлардан рухсатнома олмасдан, сувдан ноқонуний фойдаланаётган субъектларнинг фойдаланилган сув ҳажми тўғрисида маълумотини юритиш, назорат қилиш, сув ўлчагич асбобларини ўрнатиш ҳамда ўлчов асбоблари ўрнатилмаган субъектлар учун ер ости сувидан фойдаланишнинг лимитларини белгилаш ваколатини “Геология ва минерал ресурслар” органларига бериш ва Солиқ кодексининг 133-моддасига асосан мазкур ваколатли органга рухсатнома олган субъектлар тўғрисида ўн кундан кечиртирмай ва сувдан фойдаланиш учун рухсатнома олган ва рухсатнома олинмасдан ноқонуний сувдан фойдаланган субъектлар томонидан фойдаланилган сув ҳажми тўғрисида маълумотларни Давлат солиқ органларига 15 январдан кечиктирмай хабар қилиши шартлиги мажбуриятини юклаш мақсадга мувофиқ бўлади.

Манба ва фойдаланилган адабиётлар рўйхати:

1. Ўзбекистон Республикаси Солиқ кодекси. – Т.: Фафур Фулом нашриёт уйи, 2020. – 640 б.
2. Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси маълумотлари. www.soliq.uz.
3. Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг 2020 йил 25 январдаги Олий Мажлисга Мурожаатномаси. <https://president.uz/uz/lists/view/3324>(Address of the President of the Republic of Uzbekistan Shavkat Mirziyoyev to the Oliy Majlis in 2020 25 January
4. Шумпетер Й. Теория экономического развития. Капитализм, социализм и демократия. / Й.Шумпетер. – М.: Изд-во Эксмо, 2007. – 864 с.
5. Покровский А.К. Риск-менеджмент на предприятиях промышленности и транспорта. Учеб. пособие. / А.К.Покровский. – М.: Изд-во Кнорус, 2011. – 160 с.
6. Аронов А. ва Кашин В. Налоги и налогообложение. – М.: Магистр, 2007.
7. Жалонкина И. Модернизация механизмов взимания налоговой задолженности в Российской Федерации. Автореферат диссертации на и соискание ученой степени кандидата экономических наук. 2012. С. 14.
8. Тошматов Ш.А. Корхоналарни ривожлантиришда солиқларнинг роли. – Т.: Фан ва технология, 2008.
9. Смит А. Исследование о природе и причинах богатства народов. – М.: Соцэкгиз, 1935. Т. 2. С. 343.
10. Андреева В.А. Повышение налоговой грамотности и культуры участников налоговых правоотношений. Экономика Интерактивная наука. 4 (14), 2017. Стр. 136-140.
11. Кузнецов А.Л. Налоговая политика и налоговые органы: реальное состояние, проблемы, перспективы (региональный аспект). 2016. [Электронный ресурс]. Режим доступа: <http://vasilieva.narod.ru/zhurnal/>
12. Qurbanov, Z., & Isaev, F. Иқтисодий барқарорликни ифодаловчи кўрсаткичлар таҳлили. // Iqtisodiyot va innovatsion texnologiyalar. 2017, (1), 321–328-б. Retrieved from https://inlibrary.uz/index.php/economics_and_innovative/article/view/9190
13. Исаев Ф. Совершенствование методики расчета налоговой нагрузки. // Экономика и образование. 2021, (6), 86-91-б. Извлечено от <https://cedr.tsue.uz/index.php/journal/article/view/286>
14. Исаев Ф. Камерал солиқ текширувларини ўтказишда солиқ таҳлилдан фойдаланишни такомиллаштириш. // Экономика и образование. 2021. № 4. С. 172-176.
15. Курбанов З.Н., Исаев Ф.И. Налоговый анализ как новое направление экономического анализа. // Актуальные вопросы совершенствования бухгалтерского учета, статистики и налогообложения организации. 2017. С. 246-254.
16. Isaev, F. Солиқ имтиёзларининг солиқ юки кўрсаткичига таъсири таҳлили. // Iqtisodiyot va innovatsion texnologiyalar. 2017, (6), 294-301-б. Retrieved from https://inlibrary.uz/index.php/economics_and_innovative/article/view/9579
17. Исаев Ф.И. Солиқларни таҳлика-таҳлил қилиш методикаси. // “Иқтисодий ва инновацион технологиялар” илмий-электрон журнали. 2021.
18. Isaev, F. Мол-мулкни солиққа тортишни такомиллаштириш. // Iqtisodiyot va innovatsion texnologiyalar. 2021. (6), 326-333-б. Retrieved from https://inlibrary.uz/index.php/economics_and_innovative/article/view/12224
19. Исаев Ф. Солиқ таҳлилни ўрганиш зарурати. 2022. Архив научных исследований, 2 (1). извлечено от <http://journal.tsue.uz/index.php/archive/article/view/720>
20. Курбанов З., Исаев Ф. Солиқ ҳисоби ва солиқ ҳисоботининг баъзи масалалари. // Экономика и образование. 2022. Т. 23. № 4. С. 190-196.
21. Исаев Ф. Ресурс солиқлари таҳлилни ташкил этиш методикаси. // Iqtisodiyot va ta'lim. 2022. 23 (5), 171-176-б. Retrieved from <https://cedr.tsue.uz/index.php/journal/article/view/742>
22. Isaev F. I. Tax Accounting: Theory and Practice //International Journal of Multicultural and Multireligious Understanding. – 2022. – Т. 9. – № 12. – С. 30-38.
23. Ikromovich, Isayev Fakhridin. "Concept of economic analysis and its structural components." International Journal of Marketing and Technology 7.12 (2017): 1-13.
24. Ikromovich, Isayev Fakhridin. "Analysis of the profit tax and its improvement." International Journal of Research in Social Sciences 7.12 (2017): 74-85.